

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, péntek 1909. április 30.

96. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
„Violo del' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 8 hasábos petit sorja 40 fillér.

A szultán.

A legmulatságosabb operetteink egyikének a címe ez. A szultán fene sok bohóságáról szólnak benne a nóták, meg a bűbajos Roxelánról, akinek oldala mellett a padisah elfelejté birodalmának minden baját és csak szerelmének, boldogságának él. Ami móka azonban ebben a darabban van, az mind egy mesebeli szultán körül történik meg, aki valójában sohasem létezett, sohasem élt, csak a költő fantáziájának szülötte.

Most azonban egy egészen más operette játszódik le a politika színpadán. Az igazi, hamisítatlan szultán, minden híthü muzulmán ura csapott fel komédiásnak és hónapok óta játszik színházasszist. Eddig nagy sikerrel járt fellépte, most azonban csunya fordulat következett be. A vigjátéknak készült szindarab hirtelen fordulattal szomorúsággá vált és még szerencse, ha tragédia nem lesz belőle.

Főlöszleg eslorolunk a dolog hisztórikumát. A szultán, engedve az új törökök erőszakos fellépésének, alkotmányt adott nemzetének. Ere kényszerítette őt különösen a katonaság bátor és öntudatos fellépése. Mint az uralkodók java része, a szultán is kedveltenül látta az alkotmányos mozgalom terjedését és azon volt, hogy mennél hamarabb megunassa népével az új rendet. Törökvése azonban hasztalan volt. Sem ez nem sikerült, sem az, hogy mindenféle akadály előgördítésével pocsékká tegye az alkotmányosságot.

Mivel azonban nemcsak az uralkodó, de a papság is megérezte a fordulatot, amennyiben a bilincseit lerázott nép már egyáltalán nem hajlott meg az ulemák tekintélye előtt, a mozgalom reakciója csakhamar bekövetkezett.

A régi rend hívei, ilyenek pedig bőven voltak, ellenforradalmat szerveztek.

És a szultán, a ki esküvel pecsételte meg azt az ígérteit, hogy az alkotmány ellen véteui nem fog, örömmel ragadta meg az alkalmat, hogy a reakényszerített terhet valahogyan lerázza magáról.

Az ifju-török mozgalom vezéreit környezetéből eltávolította, olyan groklamációkat tett közzé, melyeknek minden soruk nyílt lázadásra hivat a népet, az alkotmányt teremtő párt ellen, szóval tőle telhetőleg azon volt, hogy a régi helyzetet újra vissza varázsolja.

A derék és nemes fejedelmek azonban nem számolt azzal, hogy ma már Törökország sem él a középkorban, hogy a haladás eszméi már ott is elterjedtek és hogy már ott sem lehet a fanatizmus, a maradiság fegyvereivel legyőzni a haladás szellemét.

A terv nem vált be, ellenkezőleg, a forradalomhoz hasonló mozgalom keletkezett, melynek eredménye az volt, hogy a zsarnokságot, a fejedelmi önkényt minden eddiginél nagyobb vereség érte. A szultán ravasz csele

hiábavaló volt, csufos kudarcral kellett neki és híveinek visszavonulniok.

És ha mindezen egy kissé elgondolkozunk, lehetetlen, hogy a magunk viszonyaira ne keljen gondolnunk.

A mi alkotmányunk régibb, mint a török, de azért csakugyan gyöngé, akár az. Az uralkodó vetőjén hajótörést szenved a nemzet akarata és egyetlen fejedelmi szó semmivé teheti a nemzet millióinak tervét, óhaját. A párhuzamot tovább nem vonjuk, noha 48 még nincs olyan messze, hogy a török szabadság mozgalommal párhuzamba ne állíthatnók. Mi azonban ezt nem tesszük, csak hallgatunk és magunkban elgondoljuk, micsoda operett is az az ugynevezett alkotmány, akár Törökországban, akár nálunk, ha a nemzet nem tud az abban biztosított jogainak érvényt szerezni.

— **Abdul Hamid és családja.** A török események, amelynek a hullámai éppen most csapnak legmagasabbra, értékessé tesznek minden apróságot, ami az Abdul Hamid és környezetének életére vonatkozik. Francia lapok most közlik, hogy Abdul Hamid ősapja, aki 1225 körül lerakta a dinasztia alapkövét, maga is egy turáni rablóbandának volt a vezére. Érdemes aztán a trónöröklési rend és a házi politika. A török uralkodói házi törvények szerint mindig a legöregebb tagja az uralkodó családnak, öröklé a trónt és nem a szultán legöregebb testvére. Resad pasa azért követné Abdul Hamidot a trónon, mert korban rögtön utána következik: Abdul Hamid 66 éves, Resad pedig 64 éves. Köztudomásu, hogy Abdul Hamid gyűlöli öcscsét. Nincs különös oka rá, de az a tudat, hogy valaki csak arra vár, hogy bármelyik pillanatban elfoglalja helyét trónján, gyűlöletessé tette előtte — ez esetben — Resadot. Kémeikkel vette körül folytonosan és fogságában is állandóan körötte voltak a szultán bérencei. Nem csoda aztán, hogy a szultán családi politikájának meglelt az eredménye. Ős szokás ugyanis az uralkodói családban, hogy a mindenkor szultán igyekszik szép csendesen tönkretenni az utódját. Kélesik a szerencsétlen szenvedélyét és aztán elhalmozzák mindazzal, ami aztán lassan pusztító méreggé lesz. Resad pasának Abdul Hamid ritka erejű italokat és gyönyörű hölgyeket küldött ajándékba, s azt mondják, hogy Resad fogyatékos intelligenciája azóta még inkább gyöngül. A családi szokásjog így mélyíti nemzedékről-nemzedékre a degenerálódást.

— **Az új szultán családja.** Resad efendi, aki most V. Mohammed néven szultánná lett, 1844. november 3-án született Konstantinápolyban. Három gyermeke van: 1. Ziaeddin herceg, aki 1877-ben, 2. Nedjmeddin herceg, aki 1881-ben és 3. Refia hercegnő, aki 1887-ben születet. Az új szultán életben levő testvérei a következők: a most detronizált Abdul Hamid, Djemilé hercegnő, aki 1843-ban, Seniha hercegnő, aki 1851-ben, Medhia hercegnő, aki 1857-ben, Szuleiman herceg, aki 1860-ban és Wahideddin herceg, aki 1864-ben született.

UJDONSÁGOK.

— **Május elseje megünneplése.** A fiumei szociáldemokrata párt az idén is megünnepli május elsejét. A végrehajtó bizottság most állapította meg az ünnepség sorrendjét. A program szerint a szervezett munkásság reggel hét órakor gyülekezik a Giardino Publico előtti téren, majd félnyolckor tüntető felvonulást rendez és kilenc órakor a Teatro Fenicében népgyűlést tartanak, amelyen május elsejét ünneplik és méltatják. Délután a népkertben nagy néptünetet este pedig a Sedi Riunitiben drámai előadást rendeznek. A Teatro Fenicében pedig a „Remény” című szociális dráma kerül előadásra.

— **Az ipartestület küldöttsége a polgármesternél.** Tegnap délelőtt Mohovich Mario az általános ipartestület elnöke Dubravcich Marse, Maggini és Reich testületi tagok kíséretében a podeszta elé járult. A küldöttség az összes kalapkereskedők nevében tiltakozott az ellen, hogy egy bécsi kalapkereskedő az Európa szálló 8-as számú szobájában panamakalap eladást rendezett, sőt a kávéház helyiségében, a szőlő folyosóján is reklámcedulákat ragasztatott ki és zártal konkurrenciát csinált a helyi kalapkereskedőknek. Tiltakoztak az ellen, hogy egy idegen kereskedő az iparhatóságtól 20 koronáért kiváltott ipari bizonyítvánnyal konkurrenciát csináljon az állandóan itt letelepedett s adót fizető kalapkereskedőknek.

A podeszta, ki szívesen fogadta a küldöttséget, megígérte közbenjárását és a hatóság intézkedéséig betiltotta az alkalmi panamakalap elárusítását.

— **Elsülyedt olasz vitorlás.** Lapunk tegnapi számában megírtuk, hogy a „Santa Croce” nevű olasz vitorlás a nyílt tengeren Rovigno magasságában oly szerencsétlenül ütközött össze az Ungaro-Croata „Salona” gőzösevel, hogy rövid idő alatt elsülyedt s a „Salona” is könnyebb sérüléseket szenvedett. A társaság igazgatósága kevéssel a hajó megérkezése után intézkedett, hogy a sérüléseket azonnal kijavítsák. A megfeszített munka ellenére sem sikerült azonban a gőzös sérüléseit este nyolc óráig kijavítani, úgy hogy az igazgatóság kénytelen volt a „Salona” helyett a dalmáciai járat „Gödöllő” gőzösét indítani Vencelcebe. A „Santa Croce” vitorlás héttagu személyzetének pillanatnyi feisegetésére, akik az elsülyedt hajóval minden ingóságukat elvesztették, gyűjtést indítottak s már eddig is nagyobb összeget sikerült összegyűjteni. A hajónapló adatai szerint a szerencsétlenségért a „Santa Croce” személyzete felelős, mert az összeütközés pillanatában a nosztromo kivételével mindenki aludt. A nosztromo ily körülmények között nemcsak a kormánykészüléket vezette, hanem a vitorlák kezelésével is kellett foglalkoznia, amit pedig csakis a vitorla kezelőnek kellett volna teljesítenie. Mikor a „Santa Croce” a „Salona” közelébe ért, a parancsnoki hidon őrtálló tiszt rákiáltott a vitorlás kormá-

nyosára, hogy változtassa meg az irányt és csökkentse a sebességet. A kormányos azonban minthogy egyedül volt, a szükséges intézkedéseket nem tehette meg és így történt, hogy a „Santa croce”, amelynek a gőzös háta mögött kellett volna elvonulni, teljes erővel neki ütdődött a „Salona” baloldalának. Az összeütközés erejét növelte a mindinkább erősödő szél és a tenger ár is, amely a vitorlást egyenesen a hajó baloldalához hajtotta. A Magyar-Horvát hajóársaság igazgatósága felhívta a vitorlás tulajdonosát, hogy a társaság kárát, amelyet ötezer koronára becsülnék, fizesse meg. A „Salona”-t ma a Danubius hajógyárba vontatják, ahol a javítási munka mintegy kéthárom hetet vesz igénybe, mert sok vaslemez is ki kell cserélni. A javítási idő alatt a „Salona”-t a velencei uton a „Gödöllő” helyettesíti, a „Hungaria” pedig a dalmát vonalon fog közlekedni a „Gödöllő” helyett.

— **A nagyszerb-pőr.** Zágrábból jelentik: A nagyszerb felségárulók bűnpörének tegnapi tárgyalásán folytatták Matijevics Luka tanu kihallgatását. A tanu sok heves jelenetre adott alkalmat azzal, hogy egyik-másik állítását utóbb megmásmította és egy már elhangzott kijelentésének megítélését később nem akarta elismerni. Petrovics vádolt reflektálni óhajtott a tanu vallomására, de az elnök nem engedte. „Ez hallatlan!” — kiáltotta Petrovics. Hinkovics védő rászolt: „Üljön le! Ugy is tudja az egész világ, hogy itt mi történik!” Pribicevics Ádámnak a felszólalást ezekkel a szavakkal tiltotta meg az elnök: „Csak azért nem engedem beszélni, hogy legyen ok újabb semmisségi panaszra.” És Popovics védő be is jelentette a semmisségi panaszt. Majd a vád következő tanuját, Ozsarnics Lukát hallgatták ki. A tanu elmondotta, hogy tudomása szerint a petrovicselói szerbek sem Fáter királyt, sem Szerbiát nem éltették és hogy a szerb polgárok a községi választások, meg a czirill betűk miatt gyakran ellenségeskedtek a hovátokkal. Miután Hinkovics dr. védő megállapította, hogy a tanu ellentmondásba keveredett a vizsgálóbíró előtt tett vallomásával, áttértek a tizenegyedik tanu, Rozsankovics Nikola kihallgatására. A tanu mindössze annyit jelentett ki, hogy nem látott és nem hallott semmit.

Az elnök: De hiszen a vizsgálóbíró előtt mást mondott!

A tanu: Én nem tudok semmit.

Az ügyész: Talán megfenyegette valaki, hogy ne valljon?

A tanu: Nem fenyegetett meg senki.

Az elnök és az ügyész még soká elbajlódott a tanuval, de nem lehetett vele boldogulni. Kevéssel tizenkét óra előtt az elnök elrendelte a déli szünetet. Délután Abramovics Sztankót hallgatták ki.

— **Beszégetés az új szultánnal.** A „Lokalanzeiger” levelezője látogatást tett a Dolmanagcsei palotában, ahol az új szultán kihallgatáson fogadta. V. Mohamed szultán zömök testalkatu, élénk szemű férfiú, aki az újságírókat igen barátságosan fogadta és így szólt hozzá:

— Ön újságíró? Óh, én nagyon szeretem az újságírókat és a sajtót, mert nemes célt szolgál; felvilágosítja a népet s annak javán munkálkodik. Mondja meg a németeknek, hogy mi őket nagyra becsüljük és én, aki mindig az alkotmányért küzdöttem, ameddig élek mindig az alkotmány hű szolgája leszek, mert abban van az állam és a nép boldogsága. Önöktől, európaiaktól tanultuk ezt és az önök tanai, tudománya termékeny talajra talál nálunk is. Elmondhatja mindenütt, hogy én a nagyhatalmak barátja vagyok és azt óhajtom, hogy Törökország barátságban és szeretetben éljen a többi hatalmakkal, különösen régi barátjával és pártfogójával, Németországgal.

— **Hordárok és fiakkeresek beosztása.** A piaci szolgák és a fiakkeresek hosszabb idő óta panaszkodnak, hogy a jelenleg is érvényes szolgálati beosztás egyesekre méltánytalan terheket ró, mások pedig jogtalan előnyökhöz jutnak. A sok panasz arra indította Derencin rendőrfőkapitány-helyettest, hogy a bajokat lehetőleg orvosolja. Az új szolgálati beosztás kidolgozásával megbízta Beniersterien rendőrtisztet, aki munkájával most készült el. Az új szolgálati beosztás úgy igyekezett a panaszokat elkerülni, hogy a harminchat hordárt négyes csoportba osztotta s megállapította pontosan, hogy a hordárok hol és mikor tartoznak szolgálatot teljesíteni. Minthogy a hordárállomások nem mindenütt jövedelmeznek egyformán, gondoskodás történt, hogy az inspekciós idő leteltével más helyre kerüljenek s így mindegyik egyformán jut nagyobb és kisebb keresethez. Hasonló intézkedés történt a bérkocsisokkal is. A szolgálati beosztás hétről-hétre megállapítja, hogy a százkét bérkocsis hol teljesíthet szolgálatot. A beosztás azonban, úgy mint a hordároknál is, havonként változik, a kereseti esélyekre tekintettel. Az új szolgálati beosztás május 1-én lép életbe.

— **Szélhámos fakeskedő.** A budapesti rendőrség tegnap család címen letartóztatta Löwinger Samu 39 éves máramarosszigeti fakeskedőt. Löwinger három évvel ezelőtt Löwinger Sámuel és társa címen betéti társaságot alakított. Nagyobb erdőbirtokosokkal erdőirtásra szerződéseket kötött, így többek között a szaploncai uradalommal is. Ezeket a szerződéseket nagyobb vállalkozóknak felmutatva különböző szállításokra vállalkozott. Így a Kronberger Mór és fia céggel talpfaszállításra kötött szerződést, természetesen 3000 korona előleget vett fel nyomban. Nagyobb szerződést csinált Maródi József bécsi kereskedővel. Ennek kötelezte magát bizonyos időn belül 300 ezer koronát érő faszén szállítására. Ötezer korona előleget vett fel. Amikor a szállítási határidő elérkezett, Löwinger Samu felkereste Maródit, közölte vele, hogy nagyobb szénégető telepet kell felállítania, de pénze nincs, adjon a telep felállításához Maródi pénzt s akkor az üzletben társnak tekinti. Lassan 32 ezer koronát csalt ki ilyen módon Maróditól, azután pedig fizetésképtelenséget jelentett be. A hitelezők csődöt kértek ellene és az eljárás során Löwinger letette a vagyontalansági esküt. Löwinger eljárásában a bécsi Maródi cég csallást látott és Acs Jenő dr. budapesti ügyvéd útján feljelentette a kereskedőt. A nyomozás során kiderült, hogy Löwinger hamisan vezette a könyveit, a jobb szállításokról szóló szerződéseit másokra ruházta át, a betéti társaságban szereplőket sokkal nagyobb összegekkel szerepeltette, mint amennyit valóban befizettek, ilyenformán a vagyont elvonta a hitelezők elől. Miután eljárásából a család bebizonyosodott, hogy látszott, Löwinger a rendőrség letartóztatta.

— **Felfedezett tömeglakás.** A rendőrséghez tegnap délután feljelentés érkezett, hogy az óváros egyik házában tömeglakások vannak. A kiküldött detektív megállapította, hogy Desztrini Mária a Via San Modesto 1. számú ház padláshelyiségében olcsó áron éjjeli szállást ad, a legszegényebb munkásosztály részére. A vizsgálónál kitűnt, hogy a sötét, szűk helyiségben hatvankét ember aludt. A detektív meggyőződött, hogy az ott talált emberek nagyobb részben nincsenek bejelentve s sokat közülük különféle bűncselekményekért a városból kitiltottak. Az eljárást megindították.

— **Vizrebocsátott torpedóüző.** A „Danubius” hajógyárban tegnap délután 5 órakor vizrebocsátották a „Rieka” nevű torpedóüzőt, melyet a haditengerészet részére építettek. A torpedóüző 102 tonnát tartalmaz. A torpedóüzőt egy Ogulin közelében haladó folyóról nevezték el.

— **A kikötőből.** Április 29. Érkezett: „Deák” magyar gőzös Bordeauxból üresen. „Jadran” osztrák gőzös Metkovicsból 30 tonna vegyes áruval. „Kossuth Ferenc” magyar gőzös Hullból 6200 tonna kőszénnel.

— **Verekedő munkások.** A Whitehead and Co torpedógyárban ma reggel két munkás összeverekedett és a verekedés hevében Majnari József reszelővel megszurta Steics Milutin nyakát. Majnari a kiömlő vértől megrémült és elfutott. A sebesült munkást a mentők részcsítették az első segélyben. A rendőrség a gyár feljelentése alapján megindította a vizsgálatot.

— **Új rendelet az újságelárusítás ügyében.** A belügyminisztérium új rendeletet bocsátott ki az újságok utcai elárusítása ügyében a melyet az összes városok hatóságainak elküldtek.

A rendelet többek között így szól:

A kiadónak kötelességében áll az utcai elárusításra szánt hirdapokat a hatóságnak át szolgáltatni még az elárusítás megkezdése előtt; ezenkívül nem szabad az elárusítással megbízni olyan egyéneket, kik fizikailag fogyatékosak, vagy külsőleg botrányosak, valamint iskolai fenhatóság alatt álló egyéneket sem, végül pedig kötelessége bejelenteni az újságelárusítók nevét a rendőrségnek.

Az elárusítóknak a lap címén és árán kívül mást nem szabad kikiáltani, nem szabad továbbá némely cikk tartalmát és címét közölni, úgy erőszakos módon sem szabad elárusítani.

— **Vászonlopás.** A Schenker és Társa szállítványozási cég ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik a cég raktárából egy vég zöldes színű vásznat elloptak. A kár mintegy kétszáz korona.

— **Narancslopás.** Tegnap este a kikötőben szolgálatot teljesítő rendőr észrevette, hogy három munkás nagyobb mennyiségű narancsot és citromot akar kivinni a kikötőből. Igazolásra szállította fel őket s azt vallották, hogy ők az Adria hajóársaság egyik raktárában dolgoznak s a gyümölcsöt a társaság Bendini nevű alkalmazottjától kapták. Minthogy a rendőr meggyőződést szerzett állításuk valótlanságáról, a három munkást névszerint Gasparon Angelot, Ballarin Domenicot és Domiotta Rajmondot a rendőrségre kísérte. A rendőrség a vizsgálatot megindította s a gyümölcsöt elkobozta.

— **Egy angol yacht Fiumében.** Tegnap délelőtt kikötőnkbe érkezett a „Sabrina” nevű angol yacht, melyen tulajdonosa Walter Stocker lord a családjával utazik. A yacht Angliából indult el és számos közbeeső kikötő érintésével érkezett Fiuméba.

— **A borbély- és fodrász üzletek és május elseje.** Szombaton május elsején az összes borbély- és fodrász üzletek zárva lesznek, ennél fogva azok, akik borotválkozni és nyíratkozni óhajtanak szükségleteiket még holnap, pénteken végezzék el.

— **Nagy szénszállítmány az államvasutak részére.** Az Atlantika magyar hajóársaság „Kossuth Ferenc” nevű gőzöse Hullból való érkezésében 6200 tonna kőszén hozott a magyar államvasutak részére.

SZINHÁZ.

T a t á r j á r á s

Tegnap este Bakonyi és Kálmán „Tatárjárás” című kellemes zenéjű operettje került előadásra, — sajnos — csekély számú hallgatóság előtt.

A szereplők mindegyike oda törekedett, hogy a legjobbat nyújtsa. A önkéntes szerepében ismét elbajloló volt Szentgyörgyi Lenke, kedvel, temperamentummal és sikkal játszott, énekszámait és táncát többször megkellett ismételnie.

Heltai tábornoka valóban utólráhetetlen alakítás. E kitűnő színművésznök oly mesteri virtuozitással játszotta meg a mindig műdühöngő, de sosem haragos tábornok szerepét, hogy szinte dominálta az előadást. Nyílt színen is többször megtapsolták.

Cseh Iván is állandóan kacagatta a közönséget kitűnő mókáival.

B. Csik Irén jobb volt mint máskor, valamint Székely is jobban volt diszponálva; éneke és játéka egyaránt tetszett a közönségnek.

Kisebb epizód-szerepei voltak még Bérczinek és Szécinek, akik szintén legjobb te-

hetségükkel járultak az est sikeréhez. Szentgyörgyi Mártha — mint rendesen — tegnap is bájos volt.

Még Székiről kell megemlékeznünk, ki szép csengő baritonjával csak elismerést érdemelt ki.

A zenekart Müller karmester vezényelte a tőle megszokott gondos körültekintéssel.

Ma Ziehrer „Hódító Keringő”-je kerül színpadra.

Távirat ◀▶ Telefon.

A radikális függetlenségi képviselők állásfoglalása.

BUDAPEST, ápr. 29. A függetlenségi párt radikális irányu elemei újabb megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy az önálló magyar jegybank mellett továbbra is rendületlenül kitartanak és felkérlik Justh Gyulát, a képviselőház elnökét, hogy hívja össze a képviselőházat ülésre, amelyen az önálló magyar jegybank mellett végleges határozatot hozni óhajtanak, hogy a függetlenségi pártot befejezett tények elé ne állítsák.

Báró Kornfeld utódja.

BUDAPEST, ápr. 29. A magyar általános hitelbank ma délelőtti tartott igazgatósági ülésén gróf Zichy Nándor valóságos belső titkos tanácsos főrendiházi tagot választották meg elnökévé. Vezérigazgatóvá pedig Ullmann Adolfot az eddigi vezérigazgató helyettesét nevezték ki.

Moson, megye az önálló bank mellett.

MAGYARÓVÁR, ápr. 29. Mosonvármegye mai közgyűlésén elhatározták, hogy az önálló magyar bank felállítására indított mozgalomhoz csatlakoznak és a függetlenségi pártot lelkiismeretesen támogatják.

Spanyol küldöttség a trónörökösnél.

MADRID, ápr. 29. A spanyol király ki-nevezte Ferenc Ferdinánd trónörökösét a tizenkettedik spanyol lovas ezred tulajdonosává. A kinevezési okmányt átadó küldöttség ma indult Madridból Bécsbe.

A szilágysomlyói erdőégés.

SZILÁGYSOMLYÓ, ápr. 29. A Szilágysomlyó körüli erdők nagy része lángokban áll. Eddig körülbelül 600 holdnyi terület pusztult el. A hatóság a lakosság és a katonaság segítségével a tűz lokalizálásán fáradozik. Az erdőt cigarettázó gyerekek gyújtották fel.

Váltóhamisító huszárfőhadnagy.

BUDAPEST, ápr. 29. A budapesti vizsgálóbíró elfogató parancsot adott ki Szilágyi Béla volt honvédszázad főhadnagy ellen, aki tisztársai nevére sok nagyszámú váltó hamisított és megszökött.

A rabszolgaság megszüntetése.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 29. A nemzetgyűlés határozata alapján a Jildiz kioszkban talált összes férfi és női rabszolgákat szabadon bocsátották és elhatározták, hogy rabszolgát többé nem szabad tartani.

A szultán első kamarása.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 29. Az új szultán első kamarásának Luffi beyt a volt budapesti török főkonzult nevezte ki.

A török kabinet lemondott.

KONSTANTINÁPOLY, ápr. 29. A kabinet ma lemondott. A lapok szerint a szultán megbízta Tewfik pasa nagyvezért az új kabinet összeállításával.

Az ifjútörökök ellen.

BERLIN, ápr. 28. A „Lokal Anzeiger” értesül Konstantinápolyból, hogy Abdul Hamid a detronizált szultán kedvenc fia Burham Eddin Kis-Ázsiában hadsereget gyűjt. Számos katonát, ki Konstantinápolyból szökött meg Isnubba érkezett és Kis-Ázsiába gyülekezik. Angorában, Koniában, Aleppóban és Bagdadban az „imanok” és a „hodzsák” az ifjútörökök elleni szent háborút hirdetik. Azt hiszik, hogy Abdul Hamid hívei Burhan Eddint kiáltják ki szultánnak.

Abdul Hamid Szalonikiben.

SZALONIKI, ápr. 29. Abdul Hamid, a trónjától megfosztott szultán ma két herceg, tizenegy asszony és hat udvartartási tag kíséretében különvonaton Szalonikibe érkezett. A pályaudvaron több magas állású funkcionárius várta, majd lovasszapat őrizetével egy villába szállították. Azt hiszik, hogy a volt szultánai szemben nem érvényesítik a bosszu politikát és megelégednek a száműzetésével.

Harc a török felkelőkkel.

ÜSZKÜB, ápr. 29. A török kormány háromezer katonát küldött a felkelők ellen, kik a Dzszevat basa vezetése alatt levő török katonasággal összeütköztek. Dzszevat basa serege heves harc után ma délelőtti megverte a felkelőket, akik közül 509 albán maradt a harc téren. Elest az albán fővezér is. Török részről meghalt 5 tiszt és 60 katona.

Az első olasz „dreadnought.”

NÁPOLY, ápr. 29. Junius 6-án bocsátják vízre a castellamare di stabiai hajógyárban az új olasz „Dante Alighieri” hadihajót, mely Olaszország legnagyobb hadihajója lesz.

Minden a kihordás- vagy szétküldés körül felmerülő panaszt levelezőlap vagy telefon útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Értesítés!

Azon céltól indítva, hogy fiumei és susáki vevőközönségünket az eddiginél is gyorsabban és figyelmesebben szolgálhassuk ki, nem riadtunk vissza az idén sem azon áldozattól, hogy

Fiumében, Via Gisella 4. sz. alatt

külön városi raktárt szervezzünk, mely azonban továbbra is a mi vezetésünk és kezelésünk alatt marad.

A telep május 3-án kezdi meg működését s onnan történnek majd úgy a hordó-, mint a palacksör, valamint jég és szénsav szállításcs helybeli és susáki t. vevőink részére.

Eme városi osztályunkat

400 szám alatt

külön telefonállomással szereltettük fel és kérjük, hogy becses rendeléseit ezentúl városi raktáruknak szíveskedjék feladni.

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.
KIVITELI TELEP FIUMÉBAN.

A por ez emberiség legnagyobb ellensége!

Használja minden ember lakása vagy bolthelyisége pormentesítésére a fiumei

„Standut Oel Company”

felülmulhatatlan gyártmányait.

„Standut krém” és „Standutin” kapható minden drogeriában, továbbá Oberdorfer C. és Reich Alessandro cégeknél a korzón, nemkülömben az abbaziai lerakóban „Villa Antoniushof”.

Tisztelettel értesítem, a n. é. közönséget, hogy e hó 15-én áthelyeztem

monogrammm-himző,

gép-harisnyakötő

plüsszirozó és guvrirozó üzletemet az Andrássy u. 24. sz. alól a Via Adamich 1. sz. alá (Európa szálló). Minél számosabb rendelést kérve, melyeknek kiválóan szép kiviteléért kezeskedem vagyok kiváló tisztelettel WEISZ T.

Ápolónőnek

vagy házveze önöknek esetleg más hasonló foglalkozásra ajánlkozok élte sebb urhoz vagy nőhöz egy intelligens magyar asszony. Beszél magyarul, németül, olaszul és horvátul. Cim a kiadóhivatalnál.

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Csak néhány napig.

Teljesen új műsor.

Romana Jone olasz énekesnő,
Clyo Mitzi magyar szubrett,
Kóvay Louis kórikus,
Herisette Lydie horvát szubrett,
Reichsberg Fritzi szubrett,
Trio russo Saratoff ének és táncz,
Jaulusz Matras groteszk komikus,
Relly Berté tiroli és bécsi excentrique,
Esténként fényes bohózat.

Karmester: Rendező:
Virdilio Virgili Venutti Nino.

Nagyszerű látványosság!

Kezdeté este 9 órakor. Belépti díj 1 kor.

„DE LA VILLE”

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM

FIUME, DEÁK-KORZÓ.

Ma csütörtökön 29-én és folytatólag 30. I, 2-án

a

Trocadero együttes vendégjátéka

Steigrad Jacques

népszerű berlini humorista vezetése alatt.

Kezdeté 8 órakor,

TULAJDONOS:

SZENTGYÖRGYI FERENC.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávéház a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacevics féle teavaj

kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, turó és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Házi turó kgonként 48 fillérért.

Az „Első Fiumei Őr- és Záróintézet“

igazgatósága ezennel tisztelettel értesíti Fiume nagyrabecsült kereskedőit, raktártulajdonosait és iparvállalatait, hogy belügy-miniszterileg jóváhagyott tevékenységét, mely a reábizott áruk és bolthelyiségek éjjeli őrizetére terjed ki

május 15-én megkezd.

Bátrak leszünk tisztviselőinket az egyes cégekhez és érdeklődőkhöz elküldeni, hogy a bérleti feltételeket előterjessék és az előfizetőkkel a megállapodást személyesen megkössék.

Verseny nélküli üzlet,

melynek csak készpénz bevételei vannak és igen csekély üzleti költséggel dolgozik -- egyedülálló hölgynek is alkalmas -- elköltözés miatt azonnal olcsón eladó.

Szükséges tőke 5000 korona. Közelebbit e lap kiadóhivatalában.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ADRIA PALOTA FIUMBAN ADRIA PALOTA
betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.
A járadékadót a bank önmaga viseli.

Használt és új zsákok raktára.

Bel- és külföldi gyártmányu új és használt zsákok vétele és eladása.

Rupnik Emil

Ürményi-tér 6. sz. Steinmann-féle ház.
Telefon 226.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell Ospedaale Cas Wurzer I. em.

KORONA VENDÉGLŐ

MAGYAR KONYHA.

Fiume Deák korzó 30.

Különös figyelmébe ajánlja a n. é. közönségnek kizárólag magyarosan készített főztjeit. Naponta friss pörkölt és pusztai gulyás. Rostelyos, borjinszelet, sertéssült nagy adagoként 35 kr.

Előfizetők étlap szerint s kenyérrrel havi 24 frtert elfogadtatnak.

Magyar borok. — Kőbányai polgári sör. Tulajdonos: Ladányi György.

Grande kávéház

Fiume, Piazza Andrassy
(a Corso végén.)

Elsőrendű kávéház.

Europa kávéház

— Fiume, Adamich-tér és Corso sarkán —
Magyar lapok! — Modern kényelem

Nem kell többé tésztát otthon készíteni

Friss tojással bolognai módra készült tészta kapható a vásárcsarnok 23—25—27—29. sz. rekeszeiben.
főraktár

PONZECCHI R. U. tésztagyárában
Via Canale 2. - Fiume - Vicolo Bottai
Telefon 777. sz.

Olasz tészták raktára. Paradicsom és konzervek raktára.

Venier Penzió és Vendéglő

Velence Szt. Márktér.

Szobák 2 lírától feljebb villanyvilágítással.
Éttermek kilátással a Szt. Márktérre.

— Kitűnő konyha minden órában. —

Procuratie vecchie 105. s. tulajdonos
(a Quadri kávé mellett) **Marco Venier.**

Áthelyezés.

A Deutsch Ignác féle
ócskavaskereskedés,
fém- és nyersáru raktár jelenleg a **Macello utca 5. sz.** alatt a honvéd-kaszárnya mellett van.

TELEFON 760.

NEW-YORK

áruház

FIUME, Via Andrassy I. sz.

az általánosan elismert legolcsóbb bevásárlási forrás férfi és női divatcikkek és rövidáruban.